

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložila student: Bc. Pavla Češíková

Název: Učivo o lišejnících (Lichenes) a problematika jeho začleňování do výuky přírodopisu na 2. stupni ZŠ

Oponentka: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

1. CÍLE A HYPOTÉZY (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Cíle diplomové práce jsou jasně stanoveny na str. 9, beze zbytku byly splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

Předložená práce obsahuje několik navzájem logicky provázaných částí: teorii, didaktický výzkum, návrh vlastních výukových aktivit a jejich ověření v praxi.

Teorie začíná obecným pojednáním o lišejnících, pokračuje vymezením učiva o lišejnících v kurikulárních dokumentech a uvedením teoretických informací o učebnicích. Zpracování teoretických pasáží textu je pečlivé a obsahově vyvážené. Autorka v nich shromáždila všechny potřebné informace, které následně využila v praktické části. K výběru literatury nemám zásadní výhrady. Jako poněkud nadbytečné se jeví dělení práce na teoretickou a praktickou část. Členění pomocí číslovaných kapitol je dostatečně srozumitelné.

Praktická část obsahuje nejprve analýzu učebnic a interview s učiteli přírodopisu. Obě šetření jsou metodologicky dobře uchopena a poměrně srozumitelně popsána. Vycházejí z odpovídající literatury. Namísto hypotéz při analýze učebnic by bylo vhodné spíše stanovit parametry, které budete při analýze sledovat a popsat je v textu na jednom místě metodologie (např. na str. 37 jsou až ve výsledcích popisovány některé sledované parametry). Totéž platí pro interview, kdy při počtu 8 respondentů by se dalo pracovat s výzkumnými otázkami. Výsledky jsou poměrně přehledně uváděny v textu s oporou tabulek a grafů.

V další části autorka navrhla projekt na téma lišejníky. Sestává z teoretické části vedené metodou kritického myšlení (o délce 90 minut) a praktické části obsahující dvě laboratorní úlohy (také 90 minut). Z čistě didaktického hlediska se ovšem jedná spíše o výukový blok, kde je aktivita žáků řízena učitelem. Projekt byl vyzkoušen v 6. ročníku ZŠ a slovně reflektován vyučující (diplomantkou). Zvolené aktivity jsou dobře vybrané, doprovodné výukové materiály jsou pěkně zpracovány a jsou k dispozici v příloze práce spolu s ukázkami práce žáků. Diplomová práce obsahuje ještě krátkou Diskusi a celkové shrnutí v Závěru.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Práce obsahuje 63 stran textu a 71 stran příloh. Obsahuje všechny předepsané formální náležitosti včetně anglického i českého abstraktu. Je přehledně členěna do kapitol, jednotlivé části textu jsou logicky provázané. Jazykový projev autorky je kultivovaný. Mezi drobné formální chyby patří: „viz“ se píše bez tečky, popis grafu se umísťuje zpravidla pod graf, v grafu 1 a 2 chybí číselná hodnota a u některých stránkách práce chybí číslo strany (např. str. 37).

4. OTÁZKY K OBHAJOBĚ

Zkuste navrhnout úpravu vámi navržených výukových aktivit tak, aby více splňovala kritéria projektové výuky a uveďte je prosím u obhajoby.

Zjišťovala jste postoje žáků k navrženým aktivitám? Pokud ano, jakým způsobem a s jakými výsledky.

Zjišťovala jste míru zapamatování učiva žáky? Pokud ano, jakým způsobem a s jakými výsledky.

5. KOMENTÁŘ OPONENTA(KY) (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Dobře a standardně zpracovaná práce. Navržené výukové aktivity jsou kvalitní a velmi dobře využitelné ve výuce přírodopisu na 2. stupni ZŠ i dalšími učiteli v praxi.

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ (doporučuji k obhajobě, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 9.1.2022

RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.